

Soft and hard skills фахівців інформаційної сфери

Тетяна Сидоренко

Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»

Миколаїв, Україна

E-mail: tatyana_tvs@yahoo.com

Abstract. *Soft and hard skills are considered as soft and hard skills that are necessary for the formation of specialists in the information sphere. This is a characteristic of soft and hard skills in the context of training specialists in the field of information. Defined soft and hard skills that fit into the portrait of a specialist in the field of information. Proposed forms of acquisition of soft and hard skills: individual coaching sessions, skills training, practical classes of the modern form within the school of competencies, networking, etc.*

Ключові слова: *soft skills, hard skills, specialists in the field of information, on professional skills, social skills.*

ВСТУП

Сучасний фахівець інформаційної сфери в умовах трансформаційних змін повинен бути готовим до інновацій, володіти професійними, особистісними компетенціями, швидко сприймати зміни, адаптуватися до інших інформаційних потреб та запитів користувачів. Формування компетенцій, цінностей у сучасному світі розглядається в якості своєрідних центрів біфуркації, освоєння яких впливає на освідченість та перспективність фахівця інформаційної сфери. Дослідниками вивчаються різні види компетенцій працівників інформаційної сфери (І. Давидова, В. Варенко, Г. Гордієнко, В. Загуменна, С. Зозуля, Н. Іванова, І. Ільганаєва, А. Соляник, О. Татакі, Л. Філіппова та ін. Але поряд з характеристикою таких понять як компетенції та компетентності, на сучасному етапі активно використовуються поняття soft and hard skills. Їх вивчають психологи, педагоги, гештальт-терапевти, спеціалісти в області рекрутинга, фахівці з

інвестиційних технологій, керівники окремих установ та організацій.

ОСНОВНИЙ ТЕКСТ

Soft skills – це узагальнюючий термін, що посилається на множинність варіантів поведінки фахівця, які сприяють його соціалізації. Soft skills розглядають як риси особистості, які необхідні для взаємодії в процесі роботи та побудови з працівниками установи певних, позитивних відносин [1]. Це надпрофесійні навички, не пов'язані з посадовими обов'язками людини, але необхідні для роботи в команді. Тобто, soft skills можна розглядати як знання й вміння, що може та повинен використовувати фахівець для роботи в команді. Soft skills ще називають соціальними навичками, тому що мова йде, в основному, про взаємодію між людьми [2].

Елісон Дайль запропоновані наступні «м'які навички», які потрібні фахівцеві будь-якої спеціальності: комунікативні; вміння виступати публічно; навички роботи в команді; управління часом; гнучкість та адаптивність; лідерські якості; особистісні якості [3]. Всі виділені soft skills вписуються в портрет фахівця інформаційної сфери. Це вміння спілкування, вміння слухати та виступати; проводити заходи та переговори; вміння писати тексти, сценарії заходів, гранти, інформацію для соціальних мереж; відстоювати свою позицію; здатність співчувати і співпереживати іншим; здатність співпрацювати; готовність вирішувати проблеми і навички врегулювати конфлікти тощо.

Зміна системи інформаційних комунікацій, ребрединг бібліотек та інших документно-комунікаційних структур вимагає від фахівців

гнучкості та адаптивності, використання нових підходів та форм роботи, врахування інтересів користувачів. До основного переліку soft skills необхідно віднести здібність фахівця різних документно-комунікаційних структур залишатися дипломатичним під час будь-яких обговорень, конфліктів, різних поглядів на проблему, що виникла. Ознаками цієї риси виступає збереження професійного тону, адекватної поведінки.

Відзначимо, що на сучасному етапі серед м'яких навичок для професій інформаційної сфери найпопулярнішими і затребуваними виступають наявність уяви, нестандартного мислення, вміння працювати в цейтноті з творчими людьми, вміння працювати в команді, грамотно вибудовувати комунікацію з колегами, бути лідером, аналітичне мислення, швидкість реакції, вміння бачити картину цілком, самоорганізованість.

Hard skills – (англ. «жорсткі» навички) професійні навички, яким можна навчити і які можна виміряти. Для навчання hard skills необхідно засвоїти знання та інструкції, якість навчання можна перевірити за допомогою різних форм контролю (іспит, тести та ін.). Приклади hard skills є знання іноземної мови, використання комп'ютерних програм та ін. Отже, hard skills містять в собі технічні навички та вміння виконувати певні функціональні завдання. Це ті навички, які, власне, і роблять особистість професіоналом у своїй галузі.

Виділяють три групи професій за співвідношенням soft і hard skills: 1) професії, в яких превалює hard над soft; 2) професії, в яких необхідні в рівній мірі обидва види навичок; 3) професії, в яких превалюють soft skills. Професії інформаційної сфери відносяться більше до професій другої групи. Цим фахівцям потрібен набір професійних навичок, а також комунікабельність, організованість, доброзичливість, уміння вирішувати складні завдання, так як вони працюють з людьми. Розглядаючи бібліотеку як сучасний соціокультурний центр, соціальний інститут слід відзначити, що змінилися формати комунікацій у зв'язку із засвоєнням нових інформаційно-

комунікаційних технологій: використання електронної пошти, скайпу, Інтернет, сайтів бібліотек, блогів, соціальних мереж, вебінарів та ін. Для адаптації бібліотекарів до цифрового медіа середовища потрібні soft and hard skills фахівців, здатних до змін, готових запропонувати нові ідеї та здійснювати їх впровадження [4]. Адже «успішність людини в професійній сфері на 85% залежить від м'яких навичок і лише на 15% від жорстких» [2]. Так як soft skills – це компетенції майбутнього, то для фахівців інформаційної сфери можна порекомендувати їх набуття через індивідуальні коуч-сесії, навчкові тренінги, побудовані за класичним циклом Колба [5]; практичні заняття сучасної форми в рамках школи компетентностей, використовувати нетворкінг та навчання у інших.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] В. Шипилов, “Перечень навыков soft-skills и способы их развития” [Електронний ресурс]. Доступно: https://www.cfin.ru/management/people/dev_val/soft-skills.shtml. Дата звернення: Березень, 20, 2019.
- [2] “Слушать, говорить и договариваться: что такое soft-skills и как их развивать” [Електронний ресурс]. Доступно: <https://theoryandpractice.ru/posts/11719-soft-skills>. Дата звернення: Березень, 22, 2019.
- [3] М. Захарчук, “7 важных навыков для любой профессии” [Електронний ресурс]. Доступно: <https://thepoint.rabota.ua/soft-skills-7-vazhnyh-navykov-dlya-lyuboy-professyy/>. Дата звернення: Січень, 21, 2019.
- [4] Н. Іванова, “Формування проектної компетентності у майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної й архівної справи”. Науковий вісник Мелітопольського держ. ун-ту, №1(18), С.233-237, 2018.
- [5] А. Азарнова, “Соціально-психологічний тренінг. Цикл Колба [Електронний ресурс]. Доступно: <http://5psy.ru/obrazovanie/socialno-psihologicheskii-trening>. Дата звернення: Березень, 15, 2019.